

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ»

Рівень вищої освіти	Магістр
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	051 Економіка освітньо-професійна програма Економіка підприємства
Статус навчальної дисципліни	вибіркова фахова
Курс, семестр	2 курс, 1 семестр
Трудомісткість	Загальна кількість годин - 120 год. Кількість кредитів 4.
Мова(и) викладання	державна
ННІ, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Підприємництва і права
Контактні дані розробника(ів)	Олена ТАРАН-ЛАЛА – професор кафедри підприємництва і права, д.е.н, професор Контакти: ауд. 481, навчальний корпус 4 : olena.taran-lala@pdaa.edu.ua : 0686413929, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/taran-lala-olena-mykolayivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	формування у здобувачів вищої освіти системи певних спеціальних знань та навичок в управлінні бізнес-процесами на основі оволодіння змістом головних термінів теорії процесного підходу в управлінні підприємством, набуття навичок формулювання, моделювання та документованого опису бізнес-процесів, застосування методик їх вимірювання, оцінки та регламентування в умовах конкретних виробничих ситуацій

Компетентності	загальні: ЗК2 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 8 – здатність проводити дослідження на відповідному рівні; спеціальні: СК3 – здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки; СК4 – здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження; СК7 – здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.
Результати навчання	ПРН2 – розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності; ПРН8 – збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
Методи навчання	1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи: 1) лекція, 2) розповідь-пояснення; 3) бесіда; наочні методи: 1) ілюстрування; 2) демонстрування; практичні методи: 1) вправи; 4) практичні роботи; 5) робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, б) тезування, анотування, в) розрахункові роботи, д) підготовка реферату 2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів: 1) створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; 2) метод пізнавальної гри, 3) метод використання життєвого досвіду; 4) навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: 1) роз'яснення мети навчального предмета; 2) висунення вимог до вивчення предмета; 4) оперативний контроль; 3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи: 1) дискусії, диспути, дебати; 2) проектування професійних ситуацій; 3) розроблення і презентація проєктів; 5) рольові та ділові ігри; 9) мозковий штурм; 11) коучинг і навчальні тренінги; комп'ютерні і мультимедійні методи – 1) використання

	мультимедійних презентацій.
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Процесний підхід в управлінні підприємством Розуміння процесного підходу. Функціональна і процесна моделі управління. Застосування процесного підходу у побудові та управлінні підприємством. Тема 2. Головні складові та опис бізнес-процесу Бізнес-процес і його головні складові. Моделювання бізнес-процесів. Методологія опису бізнес-процесів. Нотація IDEFO і рекомендації щодо її застосування. Тема 3. Документація бізнес-процесів Вимоги до забезпечення документування бізнес-процесів. Структура регламенту виконання бізнес-процесу. Використання процесного підходу у розробці моделей управління підприємством: модель СУЯ. Тема 4. Вимірювання та аналіз стану протікання процесів Роль вищого керівництва в управлінні бізнес-процесами. Методи аналізу стану протікання бізнес-процесів. Вимірювання стану протікання бізнес-процесів. Ранжування процесів та ідентифікація критичного процесу. Тема 5. Вимоги до процесу планування Головні терміни і визначення процедури планування. Логічні зв'язки між складовими підприємства «фінанси – відносини зі споживачами – внутрішні процеси – персонал». Модель збалансованих показників оцінки ефективності як інструмент планування. Ланцюжок бізнес-процесів як інструмент розвитку моделі СЗПЕ. Тема 6. Бізнес-процеси, що пов'язані зі споживачем Опис бізнес-процесів на етапі реалізації продукції: постачання, продаж і збут. Моделі управління торгово-комерційною діяльністю. Показники оцінки стану бізнес-процесів «збут – постачання – торгівля». Тема 7. Модель бізнес-процесу «Фінансовий аналіз і облік» Бюджетування як модель управління. Опис моделі бізнес-процесу «Здійснювати фінансовий аналіз і облік». Оцінка стану бізнес-процесу «Фінансовий аналіз і облік». Тема 8. Опис і моделювання бізнес-процесу «Управляти виробництвом» Розробка візуальної моделі управління виробництвом. Ключові показники оцінки стану бізнес-процесу «Управляти виробництвом». Тема 9. Опис і моделювання бізнес-процесу «Управляти персоналом» Структурні елементи, опис та моделювання бізнес-процесу «Управляти персоналом». Показники оцінки стану бізнес-процесу «Управляти персоналом». Тема 10. Формування інтегрованих баз даних Порядок відбору даних про стан бізнес-процесів. Вимоги до формування даних і підготовки інформаційних звітів. Показники

	оцінки якості продукту діяльності. Тема 11. Формування та підтримка інформаційних баз даних управління бізнес-процесами Вимоги до процедури вимірювання, аналізу та поліпшення системи управління. Структура автоматизованих систем (АС) управління. Побудова інтегрованої бази даних управління. Створення таблиць для внесення та зберігання даних. Тема 12. Безперервне покращення системи управління та її елементів Попереджувальні та корегуючі дії в управлінні підприємством. Переваги процесного менеджменту над функціональним підходом до управління.
Стратегія оцінювання результатів навчання	Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання (опитування; виконання вправ на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; виконання індивідуального завдання). Форма семестрового контролю: залік
Політика навчальної дисципліни	Політика щодо термінів виконання та перескладання: усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання робіт заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist. Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим; при наявності індивідуального графіку співпраця здобувача та викладача відбувається згідно даного графіка. Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Базові знання теоретичних і практичних аспектів управління підприємством.
Рекомендовані джерела інформації	Основні 1. Економічне управління підприємством: навчальний посібник / за

заг. ред. А.М. Колосова. Старобільськ: Вид-во держ. закл. «Луган. Нац. Ун-т імені Тараса Шевченка», 2015. 352 с.

2. Лала О.М. Оцінка якості системи управління підприємством: монографія. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. 165 с.

3. Лепейко Т. І. Реінжиніринг бізнес процесів: навчальний посібник у схемах і таблицях. Харків: Вид. ХНЕУ, 2009. 80 с.

4. Маркіна І.А., Таран-Лала О.М., Гунченко М.В. Контролінг для менеджерів: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013, 304 с.

5. Нетепчук В.В. Управління бізнес-процесами: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2014. 158 с.

6. Пономаренко В.С. Теорія та практика моделювання бізнес процесів: монографія. Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. 244 с.

7. Таран-Лала О.М. Функціонування соціально-економічних систем: теорія та практика: монографія. Полтава: ПУЕТ, 2016. 332 с.

Допоміжні

1. Taran-Lala O., Oliinyk A., Lopushynska O. Evaluation of efficiency of resource-saving development management of agricultural enterprises in the context of environmental security of the country. Security of the XXI century: national and geopolitical aspects. Issue 3: collective monograph / in edition I. Markina. Nemoros s.r.o., 2021. P. 10–17.

2. Halkiv L., Taran-Lala O., Klymenchukova N. Innovation strategies for the management of labor potential in the systems of business processes in enterprises of the agro-food sector. Security management of the XXI century: national and geopolitical aspects. Issue 4: collective monograph / in edition D. Diachkov. Prague. Nemoros s.r.o. 2022. Czech Republic. P. 253–259.

2. Markina, I., Somych, N., Taran-Lala, O., ...Potapiuk, I., Vovk, M. Managerial Aspects of Forming Enterprises' Competitive Advantages: The Case of Agri-food Sector. International Journal on Food System Dynamics, 2022, 13(1), pp. 56–68, : DOI: <https://doi.org/10.18461/ijfsd.v13i1.A5> [Міжнародна наукометрична база: Scopus].

3. Kibik, O., Taran-Lala, O., Saienko, V., Metil, T., Umanets, T., & Maksymchuk, I. (2022). Strategic Vectors for Enterprise Development in the Context of the Digitalization of the Economy. Postmodern Openings, 13(2), 384-395. <https://doi.org/10.18662/po/13.2/460>

4. Маркіна І.А., Таран-Лала О.М., Касіч Ю.А. Управління кадровою безпекою підприємства як інструмент детінізації: методичні засади та практична апробація. Агросвіт. 2020. № 21. С. 19–25.

5. Маркіна І.А., Таран-Лала О.М., Яхницька В.П. Стратегічні аспекти ефективності менеджменту стійким розвитком підприємства в умовах конкурентного бізнес-середовища. Економіка та держава. 2020. Вип. 11. С. 24–27.

3. Орлова-Курилова О.В., Таран-Лала О.М., Петченко М.В., Мартинов В.В. Модель управління інноваційним підприємництвом у контексті стратегій логістичної та фінансової інфраструктури національної економіки в умовах пандемії Covid-19, діджиталізації та

- сталого розвитку. *Агросвіт*. 2021. № 21-22. С. 27–34.
4. Орлова-Курилова О., Таран-Лала О., Завгородня Є., Білик О. Ефективна інноваційна політика стратегій менеджменту підприємницької активності на основі модернізації промисловості в соціальному й екологічному вимірі. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Економічні науки*. 2021. № 3. С.39–46.
5. Орлова-Курилова О.В., Таран-Лала О.М., Рожок Т.А., Стадніченко В.О. Формування політики інноваційного підприємництва та економічних драйверів в контексті стійкого розвитку, ризик-менеджменту та глобальної конкуренції. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Том 6. № 3. С. 41 – 48.
6. Орлова-Курилова О.В., Харчук Т.В., Таран-Лала О.М., Хобта М.О. Моделювання динаміки інституціонального середовища управління інноваційним підприємництвом в умовах трансформації бізнес-процесів в національній економіці та адаптації до умов пандемії COVID-19, діджиталізації та сталого розвитку. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2021. № 10 (245). С. 82 – 91.
7. Орлова-Курилова О.В., Таран-Лала О.М., Іванова Л.С., Сафронська І.М., Кондріков І.Д. Моделі управління змінами споживчих переваг та інноваційним підприємництвом в умовах глобалізації: формування інституціональної системи цільової стратегії державної політики. *Агросвіт*. 2021. № 20. С. 8–13.
6. Таран-Лала О.М., Загребельна І.Л., Симоненко Я.В. Оптимізація процесу соціального розвитку трудового колективу підприємства в умовах динамічного бізнес-середовища. *Агросвіт*. 2019. Вип. 24. С. 23–27.
7. Таран-Лала О.М., Зось-Кіор М.В., Андрусенко М.М. Імідж підприємства як фактор впливу на його конкурентоспроможність. *Агросвіт*. 2020. Вип. 7. С. 18–22.
8. Таран-Лала О.М., Іщейкін Т.Є., Іщейкін Є.В. Еволюція науково-теоретичних поглядів на поняття та роль лідерства в управлінні сучасним підприємством. *Бізнес-навігатор*. 2021. № 3. С. 44–50.
9. Таран-Лала О.М., Сорока Ю.С. Сутність та основні види систем мотивації на підприємстві. *Агросвіт*. 2021. № 219-10. С. 31–37.
10. Таран-Лала О. М. Імітаційна модель розвитку споживчої кооперації України на основі узгодження її інтересів та держави. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. праць. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»*, 2018. Вип. 4 (132). С. 10–16.
11. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2003. 554 с.
12. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: підручник. Київ. нац. унітм. Т.Шевченка.2-ге вид., стер. Київ: Знання, 2013. 375 с.
13. Boland, Richard Jr., and Collopy, Fred. *Managing as Designing*. Stanford: Stanford Business Books. 2004.
14. Hunter, Richard, and McDonald, Mark, "Getting the Right IT: Using Business Models." *Gartner EXP CIO Signature report*, October 2007.
15. Moggridge, Bill. *Designing interactions*. Cambridge: MIT Press. 2007.
16. Pillkahn, Ulf. *Using Trends and Scenarios as Tools for Strategy*

Development. New York: John Wiley & Sons, Inc. 2008.

17. Schrage, Michael. Serious Play: How the World's Best Companies Simulate to Innovate. Boston: Harvard Business School Press. 1999.

18. Weill, Peter, and Vitale, Michael. Place to Space: Migrating to Ebusiness Models. Boston: Harvard Business School Press. 2001.

8. Zhyvko Z.B., Orlova-Kurilova O.V., Kredisov V.A., Taran-Lala O.M. Modelling adaptive and simultaneous state-business partnership strategies in the context of conflict management in the context of the Covid-19 pandemic, digitalization and sustainable development. Економічний журнал Одеського політехнічного університету. 2021. № 3 (17). – С. 43-48.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Автоматизоване управління бізнес-процесами підприємства: веб-сайт. URL:<http://inteltech.kiev.ua/uk/blogs/avtomatyzovane-upravlinnya-iznesprocesamypidpryyemstva>

2. Бізнес-процеси та документообіг веб-сайт. URL: <http://www.intalev.ua/ua/services/bp/>

3. Класифікація видів економічної діяльності. URL: http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html

4. Комплексне управління бізнес-процесами веб-сайт. URL: <http://www.kubp.com.ua>

5. Основні пріоритети Спільної аграрної політики (САП) країн ЄС. 2017. URL: <http://www.amdi.org.ua/home/amdi-news/21-news/300-the-mainpriorities-of-the-common-agricultural-policy-cap-of-the-eu.html>

6. Таран-Лала О.М., Сухорук К.В. Особливості стратегічного управління підприємством. Економіка та суспільство. 2021. № 25. URL: <https://economyandsociety.in.ua>

7. Anderson, Amy. Successful Business Communication: It Starts At The Beginning. 2013. URL: <http://www.forbes.com/sites/amyanderson/2013/05/28/successful-business-communication-it-starts-at-thebeginning/#2503ff343280>

8. ARIS community website веб-сайт. URL: Access mode: <http://www.ariscommunity.com>

9. Business Process Model and Notation веб-сайт. URL: Access mode: <http://www.bpmn.org>

10. Dediccoat C. Circular economy: what it mean, how to get there. 2016. URL: <http://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-importance-of-acircular-economy>

11. ELMA BPM // веб-сайт. URL: Access mode: http://www.elmabpm.ru/product/bpm/modeli_bisnes.html

12. IDEF, Integration DEFinition methods веб-сайт. URL: Access mode: <http://www.idef.com>

13. ISO 9001:2000. Quality management systems – Requirements веб-сайт. URL: Accessmode: http://www.iso.org/iso/catalogue_detail?csnumber=21823

	Рекомендовані онлайн-курси 1. Як почати власну справу в часи невизначеності: покроковий гайд від ТОП-підприємців України. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SYOBTU101+2023_T12. Фінанси для нефінансистів. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+FINANCE101+2023_T13. Зростаєте до величі: розумне зростання для приватного бізнесу. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+GG101+2023_T14. Буткемп економічного відновлення. URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/bootcamp/
Рік введення	2023